

10 മഹാരത്ന കമ്പനികൾ - കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സംരംഭങ്ങൾ (CPSEകൾ)

മഹാരത്ന, നവരത്ന, മിനിരത്ന എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സംരംഭങ്ങളെ (സിപിഎസ്ഇ) ഇന്ത്യ ഗവൺമെന്റ് തരംതിരിക്കുന്നു. ഈ വർഗ്ഗീകരണങ്ങൾ വ്യത്യസ്ത മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ്. ഈ ലേഖനം സ്റ്റാറ്റസിനുള്ള യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡം നൽകുന്നു; മഹാരത്ന കമ്പനികളുടെ പട്ടിക, മഹാരത്ന കമ്പനികളെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രധാന വിവരങ്ങൾ എന്നിവയും നൽകുന്നു:

മഹാരത്ന കമ്പനികൾ - യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും മഹാരത്ന പദവിയുടെ നേട്ടങ്ങളും

ഇന്ത്യയിലെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളും അവയുടെ പ്രത്യേക സാമ്പത്തികേതര ലക്ഷ്യങ്ങളെ, 2013-ലെ കമ്പനീസ് ആക്ടിന്റെ സെക്ഷൻ 8 (കമ്പനീസ് ആക്ട്, 1956-ലെ സെക്ഷൻ 25) പ്രകാരം അടിസ്ഥാനമാക്കി തരംതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2010-ൽ സർക്കാർ മഹാരത്ന വിഭാഗം സ്ഥാപിച്ചു.

യോഗ്യതാ മാനദണ്ഡം:

1. നവരത്ന പദവി ഉണ്ടായിരിക്കണം
2. സെക്യൂരിറ്റീസ് ആൻഡ് എക്സ്ചേഞ്ച് ബോർഡ് ഓഫ് ഇന്ത്യ (സെബി) നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് കീഴിലുള്ള ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിശ്ചിത പബ്ലിക് ഷെയർഹോൾഡിംഗ് ഉള്ള ഇന്ത്യൻ സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ചിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കണം
3. നികുതിക്ക് ശേഷമുള്ള ശരാശരി വാർഷിക അറ്റാദായം കഴിഞ്ഞ 3 വർഷത്തിനിടെ 5,000 കോടി രൂപയിൽ കൂടുതലായിരിക്കണം.
4. ശരാശരി വാർഷിക വിറ്റുവരവ് 3 വർഷത്തേക്ക് 25,000 കോടി രൂപ അല്ലെങ്കിൽ
5. ശരാശരി വാർഷിക ആസ്തി 3 വർഷത്തേക്ക് 15,000 കോടി രൂപയായിരിക്കണം
6. ആഗോള സാന്നിധ്യം/അന്താരാഷ്ട്ര പ്രവർത്തനങ്ങൾ വഹിക്കണം

കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ (CPSE)

കേരള പിഎസ്സി പരീക്ഷകളുടെ വീക്ഷണകോണിൽ നിന്ന് പ്രധാനപ്പെട്ട മഹാരത്ന കമ്പനികളുടെ ലിസ്റ്റ് ചുവടെയുള്ള പട്ടിക നൽകുന്നു:

Sl.No	കേന്ദ്ര പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ (CPSE)
1	നാഷണൽ തെർമൽ പവർ കോർപ്പറേഷൻ (NTPC)
2	ഓയിൽ ആൻഡ് നാച്ചുറൽ ഗ്യാസ് കോർപ്പറേഷൻ (ONGC)
3	സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (സെയിൽ)

4	ഭാരത് ഹെവി ഇലക്ട്രിക്കൽസ് ലിമിറ്റഡ് (BHEL)
5	ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (IOCL)
6	ഹിന്ദുസ്ഥാൻ പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (HPCL)
7	കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (സിഐഐൽ)
8	ഗ്യാസ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (ഗെയിൽ)
9	ഭാരത് പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ബിപിസിഐൽ)
10	പവർ ഗ്രിഡ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (POWERGRID)

മഹാരത്ന കമ്പനികൾ - 10 പൊതുമേഖലാ സംരംഭങ്ങളുടെ സംക്ഷിപ്ത വിശദാംശങ്ങൾ

നാഷണൽ തെർമൽ പവർ കോർപ്പറേഷൻ (NTPC)

2010 മെയ് മാസത്തിൽ എൻടിപിസിക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാർ മഹാരത്ന പദവി നൽകി. 1975 നവംബർ 7-നാണ് ഇത് സ്ഥാപിതമായത്. ഇന്ത്യയിൽ 70 സ്ഥലങ്ങളിലും ശ്രീലങ്കയിലെ ഒരിടത്തും ബംഗ്ലാദേശിലെ 2 സ്ഥലങ്ങളിലും NTPC പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ, NTPC ലിമിറ്റഡിന് 5 പ്രാദേശിക ആസ്ഥാനങ്ങളുണ്ട് (HQ).

NTPC ലിമിറ്റഡ് നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു

1. വൈദ്യുതി ഉൽപാദനവും വിതരണവും
2. പ്രകൃതി വാതക പര്യവേക്ഷണം, ഉൽപാദനം, ഗതാഗതം, വിതരണം

ഓയിൽ ആൻഡ് നാച്ചുറൽ ഗ്യാസ് കോർപ്പറേഷൻ (ONGC)

1. 1956 ഓഗസ്റ്റ് 14-ന്, ഓയിൽ ആൻഡ് നാച്ചുറൽ ഗ്യാസ് ഡയറക്ടറേറ്റിനെ ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് ഓയിൽ ആൻഡ് നാച്ചുറൽ ഗ്യാസ് കമ്മീഷനാക്കി മാറ്റി. ഇന്ത്യയിലെ 26 സെഡിമെന്ററി ബേസിനുകളിൽ ഹൈഡ്രോകാർബണുകൾ പര്യവേക്ഷണം ചെയ്യുന്നതിലും ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിലും ഇത് ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, കൂടാതെ രാജ്യത്ത് 11,000 കിലോമീറ്ററിലധികം പൈപ്പ് ലൈനുകൾ സ്വന്തമാക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

- 2. 2010-ൽ ഇതിന് മഹാരത്ന പദവി ലഭിച്ചു.
- 3. രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും വലിയ ക്രൂഡ് ഓയിൽ, പ്രകൃതി വാതക കമ്പനിയാണ് ഒഎൻജിസി. ഇന്ത്യയുടെ ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ 75 ശതമാനവും ഒഎൻജിസിയാണ് വഹിക്കുന്നത്.
- 4. രാജ്യത്ത് വാതകം ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ഏഴ് ബേസിനുകളിൽ ആറെണ്ണം കണ്ടെത്തി.

ഓയിൽ ആൻഡ് നാച്ചുറൽ ഗ്യാസ് കോർപ്പറേഷൻ (ONGC) - സബ്സിഡിയറികൾ

- 1. **ONGC വിദേശ് ലിമിറ്റഡ് (OVL)** - ഇത് ONGC യുടെ അന്താരാഷ്ട്ര വിഭാഗമാണ്. 1989 ജൂൺ 15-ന് ഇത് പുനർനാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടു.
- 2. **ഹിന്ദുസ്ഥാൻ പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (HPCL)** - മഹാരാഷ്ട്രയിലെ മുംബൈയിൽ ആസ്ഥാനമുള്ള ഒരു ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എണ്ണ പ്രകൃതി വാതക കമ്പനിയാണ്.
- 3. **ഒഎൻജിസി മാംഗ്ലൂർ റിഫൈനറി പെട്രോകെമിക്കൽസ് ലിമിറ്റഡ് (എംആർപിഎൽ)** - ഒഎൻജിസിയും എംആർപിഎല്ലും ഒഎൻജിസി മാംഗ്ലൂർ പെട്രോകെമിക്കൽസ് ലിമിറ്റഡ് (ഒഎംപിഎൽ) പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 2003ൽ ഒഎൻജിസി എംആർപിഎൽ ഏറ്റെടുത്തു.

സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (സെയിൽ)

സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ (സെയിൽ) ഇന്ത്യയിലെ ന്യൂ ഡൽഹി ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്റ്റീൽ നിർമ്മാണ കമ്പനിയാണ്. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സ്റ്റീൽ നിർമ്മാതാക്കളിൽ 20-ആം സ്ഥാനവും ഇന്ത്യയിലെ മൂന്നാമത്തെ വലിയ കമ്പനിയുമാണ് സെയിൽ. ഭിലായ്, റൂർക്കേല, ദുർഗാപൂർ, ബൊക്കാറോ, ബർൺപൂർ (അസൻസോൾ) എന്നിവിടങ്ങളിൽ 5 സംയോജിത സ്റ്റീൽ പ്ലാന്റുകളും സേലം, ദുർഗാപൂർ, ഭദ്രാവതി എന്നിവിടങ്ങളിൽ 3 പ്രത്യേക സ്റ്റീൽ പ്ലാന്റുകളും SAIL നടത്തുന്നു.

ഭാരത് ഹെവി ഇലക്ട്രിക്കൽസ് ലിമിറ്റഡ് (BHEL)

സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ പ്രധാന മേഖലകൾക്കായുള്ള വൈവിധ്യമാർന്ന ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും സംവിധാനങ്ങളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും രൂപകൽപ്പന, എഞ്ചിനീയറിംഗ്, നിർമ്മാണം, നിർമ്മാണം, പരിശോധന, കമ്മീഷൻ ചെയ്യൽ, സേവനം എന്നിവയിൽ BHEL ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

- 1. പവർ, ട്രാൻസ്മിഷൻ വ്യവസായം
- 2. ഗതാഗതം,
- 3. പുനർനിർമ്മിക്കാവുന്ന ഊർജ്ജം
- 4. എണ്ണയും വാതകവും
- 5. പ്രതിരോധം

BHEL ഇന്ത്യൻ റെയിൽവേയ്ക്ക് ഇലക്ട്രിക് ലോക്കോമോട്ടീവുകളും ഓർഡനൻസ് ഫാക്ടറി ബോർഡുമായി സഹകരിച്ച് നിർമ്മിച്ച സൂപ്പർ റാപ്പിഡ് ഗൺ മൗണ്ട് (എസ്ആർജിഎം) നേവൽ ഗൺ പോലുള്ള പ്രതിരോധ ഉപകരണങ്ങളും ഇന്ത്യൻ സായുധ സേനയ്ക്കും നൽകുന്നു.

ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (IOCL)

1. ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (IOCL) ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ വാണിജ്യ എണ്ണ കമ്പനിയാണ്.
2. ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ ബദൽ ഊർജ്ജത്തിലേക്കും ഡൗൺസ്ട്രീം പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആഗോളവൽക്കരണത്തിലേക്കും കടന്നിരിക്കുന്നു. ശ്രീലങ്ക, മൗറീഷ്യസ്, യുഎഇ, സിംഗപ്പൂർ, സ്വീഡൻ, യുഎസ്എ, നെതർലാൻഡ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഇതിന് അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്.

ഇന്ത്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ഐഒസിഎൽ) ബിസിനസ് താൽപ്പര്യങ്ങൾ ഹൈഡ്രോകാർബൺ മൂല്യ ശൃംഖലയുമായി ഓവർലാപ്പ് ചെയ്ത് കിടക്കുന്നു.

1. ശുദ്ധീകരണം,
2. പൈപ്പ്ലൈൻ ഗതാഗതം
3. പെട്രോളിയം ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനം
4. ക്രൂഡ് ഓയിൽ, പ്രകൃതിവാതകം, പെട്രോകെമിക്കൽസ് എന്നിവയുടെ പര്യവേക്ഷണവും ഉൽപാദനവും

കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (സിഐഎൽ)

1. 2011 ഏപ്രിലിൽ, കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് CIL-ന് മഹാരത്ന പദവി നൽകി.
2. 1975ലാണ് കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് സ്ഥാപിതമായത്.
3. പശ്ചിമ ബംഗാളിലെ കൊൽക്കത്തയിലാണ് കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡിന്റെ ആസ്ഥാനം.
4. ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കൽക്കരി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന കമ്പനിയാണ് സിഐഎൽ

കോൾ ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് - സബ്സിഡിയറികൾ

1. വെസ്റ്റേൺ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (WCL)
2. സെൻട്രൽ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (CCL)
3. മഹാനദി കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (MCL)
4. സൗത്ത് ഈസ്റ്റേൺ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (എസ്ഇസിഎൽ)
5. ഭാരത് കോക്കിംഗ് കോൾ ലിമിറ്റഡ് (ബിസിസിഎൽ)
6. ഈസ്റ്റേൺ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (ECL)
7. സെൻട്രൽ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (CCL)
8. നോർത്തേൺ കോൾഫീൽഡ് ലിമിറ്റഡ് (NCL)
9. സെൻട്രൽ മൈൻ പ്ലാനിംഗ് ആൻഡ് ഡിസൈൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് (സിഎംപിഡിഐ)

ഗ്യാസ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (ഗെയിൽ)

1. ഗെയിലിന് 2013 ഫെബ്രുവരി 1 ന് ഇന്ത്യാ ഗവൺമെന്റ് മഹാരത്ന പദവി നൽകി.
2. പെട്രോളിയം പ്രകൃതി വാതക മന്ത്രാലയത്തിന്റെ ഭരണ നിയന്ത്രണത്തിലാണ് ഗെയിൽ.
3. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള പ്രകൃതി വാതക സംസ്കരണ വിതരണ കമ്പനിയാണ് ഗെയിൽ.
4. 1984 ഓഗസ്റ്റിലാണ് ഗെയിൽ സ്ഥാപിതമായത്.

ഭാരത് പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ബിപിസിഎൽ)

1. ഭാരത് പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡിന് (ബിപിസിഎൽ) 2017-ൽ മഹാരത്ന പദവി ലഭിച്ചു.
2. ബിപിസിഎൽ ഇന്ത്യയിലെ രണ്ടാമത്തെ വലിയ ഇന്ധന നീട്ടെയിലർ ആണ്.

പവർ ഗ്രിഡ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (POWERGRID)

1. ഇന്ത്യയിലെ ഗുരുഗ്രാഹം ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഇന്ത്യൻ സർക്കാർ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള മഹാരത്ന കമ്പനിയാണ് POWERGRID.
2. പവർ ഗ്രിഡ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (POWERGRID) 1989 ഒക്ടോബർ 23-ന് കമ്പനി ആക്റ്റ്, 1956 പ്രകാരം സംയോജിപ്പിച്ചു.

പവർ ഗ്രിഡ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ ലിമിറ്റഡ് (POWERGRID) ഇനിപ്പറയുന്ന ബിസിനസിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു

1. വൈദ്യുത പവർ വിതരണം
2. ഇലക്ട്രിക് പവർ ട്രാൻസ്മിഷൻ
3. ഊർജ്ജ വ്യാപാരം

byjusexamprep.com